

Paneurópska vysoká škola

Smernica rektora č. 4/2024

o prijatí Plánu rodovej rovnosti Paneurópskej vysokej školy

Bratislava 24. októbra 2024

Rektor Paneurópskej vysokej školy (ďalej len „PEVŠ“) vydáva v súlade s Organizačným poriadkom PEVŠ v znení neskorších dodatkov túto smernicu:

Článok 1

Úvodné ustanovenia

1. PEVŠ je súčasťou európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania a spoločného európskeho výskumného priestoru. Poslaním PEVŠ je prispievať k rozvoju vzdelanosti, vedy, kultúry a zdravia pre blaho celej spoločnosti.
2. PEVŠ sa hlási od svojho vzniku k základným hodnotám ľudskej existencie – pravde, dobru a spravodlivosti. Na PEVŠ sa trvalo posilňuje integrita akademického prostredia, v ktorom sa rovnocenne a s úctou zaobchádza so všetkými osobami a rešpektujú sa základné práva a slobody všetkých a každého bez ohľadu na pracovné a funkčné zaradenie, pohlavie, etnický pôvod, vierovyznanie, študijný odbor, formu, metódu či stupeň štúdia.
3. Touto smernicou PEVŠ prijíma Plán rodovej rovnosti PEVŠ (ďalej aj ako „PRR PEVŠ“ alebo „plán“), ktorý vychádza z odporúčaní a postupov Európskej komisie.
4. Prijatím Plánu rodovej rovnosti prijíma PEVŠ dlhodobý záväzok presadzovať rodovú rovnosť, tak v zmysle spravodlivosti (distribúcia práv a povinností, príležitostí a vplyvu), ako aj v zmysle zvýšenia kvality výskumu. Cieľom prijatia Plánu rodovej rovnosti PEVŠ je iniciovať zmeny, ktoré povedú k vytváraniu otvoreného, podporujúceho, inkluzívneho a nediskriminujúceho prostredia pre všetkých zamestnancov a zamestnankyne, ako aj pre študentov a študentky PEVŠ a jej súčastí.

Článok 2

Vymedzenie základných pojmov a činnosť

1. Na účely tejto smernice sa rozumie:
 - a) **Plánom rodovej rovnosti PEVŠ** je dokument, v ktorom si PEVŠ určila ciele a záväzné opatrenia na podporu rodovej rovnosti, ktoré možno obsahovo rozdeliť do piatich oblastí intervencie:
 - 1 zosúladenie práce a rodiny, organizačná štruktúra;
 - 2 rodová rovnováha v riadení a rozhodovaní;
 - 3 rodová rovnosť v oblasti náboru zamestnancov a zamestnankyň a v kariérom rozvoji;
 - 4 integrácia rodovej dimenzie do obsahu výskumu a vyučovania;
 - 5 opatrenia proti rodovo podmienenému násiliu, vrátane sexuálneho obťažovania;

Plán rodovej rovnosti PEVŠ vychádza z princípu kultúrnej a štrukturálnej zmeny. Plán je rozdelený na ciele a opatrenia, ktoré by mali byť dosiahnuté počas rokov 2024-2026.

K jednotlivým cieľom obsiahnutým v Pláne rodovej rovnosti PEVŠ sú priradené konkrétne, časovo viazané aktivity (opatrenia) s určenou zodpovednosťou príslušnej organizačnej súčasti PEVŠ.

- b) **Štruktúrnou zmenou** je nastavenie pracovných podmienok a pravidiel kariérneho rozvoja, výber a prijímanie pracovníkov a pracovníčok do zamestnania.
 - c) **Zodpovednou súčasťou** je súčasť PEVŠ alebo organizačná zložka fakulty/Rektorátu PEVŠ, ktorá nesie primárnu zodpovednosť za realizáciu príslušného opatrenia;
 - d) **Opatreniami** rozumieme aktivity určené v Pláne rodovej rovnosti PEVŠ, ktoré majú byť realizované za účelom dosiahnutia cieľov plánu.
2. Činnosť KRR PEVŠ sa riadi Štatútom Komisie pre rodovú rovnosť PEVŠ.
 3. KRR PEVŠ zabezpečí pravidelnú aktualizáciu Plánu rodovej rovnosti na základe aktuálnych výskumov, osvedčených postupov a odporúčaní z medzinárodného prostredia, vrátane implementácie najnovších politík rodovej rovnosti vydaných Európskou komisiou alebo inými relevantnými inštitúciami.
 4. KRR PEVŠ môže pre špecifické úlohy zriadiť pracovné komisie, zložené z interných a externých odborníkov na rodovú rovnosť.

Článok 3

Záverečné ustanovenia

1. PEVŠ prijíma Plán rodovej rovnosti PEVŠ a zaväzuje sa realizovať jednotlivé opatrenia za účelom dosiahnutia stanovených cieľov.
2. Všetky organizačné zložky PEVŠ postupujú v súlade s touto smernicou a poskytujú potrebnú súčinnosť pri realizácii jednotlivých opatrení Plánu rodovej rovnosti PEVŠ.
3. Táto smernica nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej podpísania.
4. Súčasťou tejto smernice je Plán rodovej rovnosti PEVŠ.

V Bratislave dňa 24. októbra 2024

Dr. h. c. prof. Ing. Juraj Stern, PhD., v.r.
rektor

Plán rodovej rovnosti PEVŠ na roky 2024 – 2026

Plán rodovej rovnosti PEVŠ na roky 2024 – 2026 si kladie za svoj cieľ stimulovať rodovo uvedomelú organizačnú kultúru a prehlbovať synergie s poslaním PEVŠ, ktoré je definované v Dlhodobom zámere rozvoja PEVŠ¹ pre roky 2020-2026: vytvárať a šíriť poznanie, ktoré chráni, posilňuje a rozvíja demokratické a humanistické hodnoty a prispieva k riešeniu výziev v 21. storočí. PEVŠ má ambíciu byť otvorenou a dynamickou inštitúciou, ktorá poskytuje vzdelanie, rozvíja vedu, výskum, inovácie, kultúru a umenie, rešpektujúc základné hodnoty demokracie, princípov právneho štátu, dodržiavania ľudských práv a udržateľného rozvoja, posilňujúc princípy diverzity, rovnosti, inklúzie, nediskriminácie, rešpektu, transparentnosti a otvorenej komunikácie.

Prehlbovanie tejto stratégie ide zároveň v súlade s nastavením procesov súvisiacich so značkou HRS4R – Human Resources Strategy for Researchers², ktorá sa stala dôležitým míľnikom a odrazovým mostíkom tejto politiky na pôde PEVŠ.

PEVŠ sa k rozvoju a podpore politík rodovej rovnosti a k prehlbovaniu inkluzívneho a rešpektujúceho pracovného prostredia zaväzuje prostredníctvom tohto Plánu rodovej rovnosti PEVŠ 2024-2026, ktorý je zverejnený na webovej stránke inštitúcie, podpísaný a plne podporovaný vedením PEVŠ.

PEVŠ pravidelne zbiera a zverejňuje rodovo členená dáta vo svojich Výročných správach³, ktoré je možné voľne dohľadať na webovej stránke inštitúcie. Pre zjednodušenie prístupu k dátam a lepšiu prehľadnosť je v rámci Plánu rodovej rovnosti PEVŠ 2024-2026 naplánovaná aktívna komunikačná kampaň, ktorá na každoročnej báze predpokladá prezentovanie rodového auditu inštitúcie cez komunikačné kanály PEVŠ smerom von aj dovnútra organizácie.

Súčasťou pozitívnej zmeny v jednotlivých tematických oblastiach je príprava a uskutočnenie tréningov na budovanie kapacít na viacerých organizačných úrovniach PEVŠ, ako aj aktívna komunikačná kampaň, ktorej cieľovou skupinou sú tak zamestnanci, ako aj študenti a širšia verejnosť.

V zmysle zadefinovania kľúčových tematických oblastí, ktorých sa Plán rodovej rovnosti PEVŠ 2024-2026 dotýka, ostáva v centre záujmu podpora zosúlad'ovania pracovného a osobného života, dôraz na rodovú vyváženosť orgánov akademickej samosprávy, vnímanie dimenzie rodovej rovnosti v orgánoch a komisiách PEVŠ, pri nábore nových ľudských zdrojov a kariérnom postupe, integrácia rodovej dimenzie do výskumu a vzdelávania ako aj zvyšovanie povedomia o rodovo podmienenom násilí, vrátane sexuálneho obťažovania.

Plán rodovej rovnosti PEVŠ 2024 – 2026 nastavuje prehĺbenie zosieťovania a budovania aktívnych spojenectiev, ktoré majú viesť k budovaniu kapacít pomocou prepojenia jednotlivých kontaktných bodov na slovenských univerzitách, ktoré sú na daných inštitúciách zodpovedné za prípravu plánov rodovej rovnosti.

¹ https://www.paneurouni.com/wp-content/uploads/2017/02/dlhodoby_zamer_pevs_na_odbobie_rokov_2020_az_2026.pdf

² <https://euraxess.ec.europa.eu/jobs/hrs4r>

³ <https://www.paneurouni.com/pevs/uradne-informacie/vyrocne-spravy/>

Ciele a opatrenia Plánu rodovej rovnosti PEVŠ 2024-2026

1. Cieľ: Zavádzanie nástrojov pre zosúlad'ovanie pracovného a osobného života a vytváranie inkluzívneho pracovného prostredia na pôde PEVŠ.

Opatrenie:

1.1. Podpora implementácie, využívania a povedomia o už existujúcich politikách, ktoré harmonizujú pracovný a osobný život prostredníctvom aktívnej komunikačnej kampane cez existujúce komunikačné kanály PEVŠ a jej súčastí.

(priebežne, vedenie PEVŠ, koordinátor/ka pre rodovú rovnosť, marketingové oddelenie)

1.2. Prieskum problémových oblastí a bariér v zosúlad'ovaní pracovného a osobného života prostredníctvom dotazníkového zberu dát medzi zamestnancami a študentami, ich analýza a následné vypracovanie sady doporučení pre manažment PEVŠ s dôrazom na aktuálny vývoj trendov a odporúčaných postupov.

(na ročnej báze, koordinátor/ka pre rodovú rovnosť, vedenie PEVŠ)

2. Cieľ: Zvyšovanie podielu žien na vedúcich a rozhodovacích pozíciách, v orgánoch akademickej samosprávy a v ďalších orgánoch PEVŠ.

Opatrenie:

2.1. Monitoring rodovej rovnováhy cez pravidelný rodový audit inštitúcie zverejňovaný na webovej stránke a komunikovaný dovnútra organizácie.

(na ročnej báze, koordinátor/ka pre rodovú rovnosť, marketingové oddelenie, vedenie PEVŠ)

2.2. Podpora kariérneho rastu vytváraním inkluzívneho pracovného prostredia cez tréningy pre vedúcich pracovníkov/ pracovníčky jednotlivých súčastí PEVŠ zamerané na budovanie kapacít ako byť inkluzívnym riadiacim pracovníkom/pracovníčkou a/alebo ako budovať rodovo uvedomelú organizačnú kultúru.

(priebežne, Centrum pre výskum a vývoj PEVŠ, vedenie PEVŠ, vedenie fakúlt a katedier)

3. Cieľ: Vnímanie a akcentovanie dimenzie rodovej rovnosti pri nábore nových ľudských zdrojov a kariérom postupe.

Opatrenie:

3.1. Každoročný zber rodovo-citlivých štatistických dát pre potreby výročných správ a interný audit organizácie, monitoring rodového vyváženia v orgánoch a komisiách PEVŠ.

(na ročnej báze, koordinátor/ka pre rodovú rovnosť, úseky prorektorov)

3.2. Komunikácia výstupov rodového auditu dovnútra organizácie a navonok – súčasť komunikačnej kampane politík rodovej rovnosti na PEVŠ.

(priebežne, koordinátor/ka pre rodovú rovnosť, marketingové oddelenie)

4. Cieľ: Zvýšenie povedomia o integrácii aspektov rodu a pohlavia do vzdelávacieho procesu a učebných plánov, do vedy a výskumu a zvýšenie povedomia o rodovej rovnosti pre rôzne segmenty akademickej obce.

Opatrenie:

4.1. Podpora a aktívna prezentácia predmetov a prednášok venujúcich sa témam napojeným na rodovú rovnosť, diverzitu a inklúziu. Zadávanie záverečných prác s témami dotýkajúcimi sa aspektov rodovej rovnosti.

(priebežne, vedenie PEVŠ, Centrum pre výskum a vývoj PEVŠ, prednášajúci a školitelia vybraných odborov, marketingové oddelenie)

4.2. Tréningy pre riešiteľov projektov nastavené na prehĺbenie povedomia o integrácii aspektov rodu a pohlavia do vedy a výskumu.

(jednorazovo alebo podľa aktuálneho dopytu, Centrum pre výskum a vývoj PEVŠ)

4.3. Aktívna webová stránka s cieľom osvetly a zvyšovania povedomia o problematike, agregujúca všetky súvisiace aktivity a dokumenty. Kontinuálne nastavená komunikačná kampaň na sociálnych sieťach PEVŠ, ktorá reflektuje aktuálny vývoj a/alebo vytvára obsah nasmerovaný na komunikáciu tém rodovej rovnosti a povedomia o rovnosti príležitostí, diverzite a inklúzii. Zapájanie študentov formou otvorených výziev a súťaží do komunikačnej kampane o témach rodovej rovnosti, diverzite a inklúzii.

(priebežne, koordinátor/ka pre rodovú rovnosť, marketingové oddelenie)

5. Cieľ: Zvýšenie povedomia o rodovo podmienenom násilí, vrátane sexuálneho obťažovania a zavedenie opatrení na ich prevenciu a riešenie.

Opatrenie:

5.1. Poradenská činnosť pre zamestnancov a zamestnankyne PEVŠ

(2026, úsek prorektora/prorektorky pre vzdelávanie)

5.2. Vytvorenie pozície študentských ambasádorov a ambasádoriek rodovej rovnosti.

(priebežne, so začiatkom k AR 2025/2026, úsek prorektora/prorektorky pre vzdelávanie)

6. Cieľ: Budovanie kapacít na podporu politík rodovej rovnosti.

Opatrenie:

6.1. Zriadenie a činnosti Komisie pre rodovú rovnosť s dôrazom na ustálenú periodicitu a aktívnu mobilizáciu ambasádorov politík rodovej rovnosti - členov a členiek Komisie pre rodovú rovnosť.

(priebežne, úsek prorektora/prorektorky pre vedu, výskum a grantovú politiku)

6.2. Tréningy na budovanie kapacít v témach napojených na politiky rodovej rovnosti, inklúzie a diverzity pre vedenie PEVŠ, fakúlt, katedier, senátu a zástupcov študentov.

(priebežne, Centrum pre výskum a vývoj PEVŠ)